

UCHWAŁA NR XXX.179.2013

RADY GMINY PRZYTYK

z dnia 27 czerwca 2013 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Przytyk na lata 2013-2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku poz. 594) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. roku Nr 180 poz. 1493; ze zmianami) Rada Gminy Przytyk uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Przytyk na lata 2013 - 2018 w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2.

Traci moc Uchwała Nr XII.89.2012 Rady Gminy w Przytyku z dnia 30 marca 2012r w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Przytyk na lata 2012 – 2015.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przytyk.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy w Przytyku
mgr inż. Sylwester Stani

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
DLA GMINY PRZYTUK NA LATA
2013-2018**

WSTĘP

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do obowiązków Gminy należy w szczególności:

1. tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
4. prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi.

Przemoc domowa może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie.

Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, poprzez przemoc psychiczną, seksualną po przemoc ekonomiczną i rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długoterminowy i cykliczny.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmierzającego do zmniejszenia skali zjawiska przemocy oraz pogłębianie społecznej świadomości tworzy się **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie**, adresowany jest do mieszkańców Gminy Przytyk.

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006r.;
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z póź. zm.);
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U. z 2013r. poz. 182 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z póź. zm.);
5. Ustawa z dnia 15 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964r. Nr 9 poz. 59);
6. Kodeks Karny.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Diagnozę środowiska lokalnego sporządzono na podstawie otrzymanych informacji z Komisariatu Policji w Zakrzewie – Ogniwo Prewencji w Przytyku, wszystkich szkół z terenu gminy, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W wyniku analizy uzyskanych danych ustalono, że:

W 2011r. policjanci z Posterunku Policji w Przytyku wzywani byli do podejmowania działań w ramach interwencji domowych z powodu przemocy 8 razy, sporządzili 4 „Niebieskie Karty”, przyjęli 5 zawiadomień o przestępstwie znęcania się nad rodziną, skierowali do sądu 5 aktów oskarżenia.

Natomiast w 2012 roku policjanci podjęli 7 interwencji związanych z przemocą domową, sporządzili 4 „Niebieskie Karty, przyjęli 4 zawiadomienia o przestępstwie znęcania się nad rodziną, skierowali do sądu 3 akty oskarżenia. Z danych ilościowych

Posterunku Policji w Przytyku wynika, że sprawcami przemocy są głównie mężczyźni, a przemoc skierowana jest w większości przypadków przeciwko kobietom i dzieciom.

Z danych uzyskanych z GKRPA wynika, że w **2011 roku** wpłynęło 15 wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia wobec osób nadużywających alkoholu, z tego 10 wniosków skierowano do Sądu Rejonowego w Radomiu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego. terapeuta przyjął **33** osoby.

W **2012 roku** wpłynęło 6 nowych wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia wobec osób nadużywających alkoholu, z tego 4 wniosków skierowano do Sądu Rejonowego w Radomiu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego.

Zachowania agresywne zdarzają się w prawie każdej polskiej szkole, ale najczęściej bywają jednorazowe bądź incydentalne. Charakterystyczną cechą agresji jest więc to, że jej sprawca i ofiara nie pozostają nimi na zawsze, często „zmieniają się” swoimi rolami. Na podstawie informacji otrzymanych ze wszystkich szkół z terenu gminy ustalono, że w 2011 roku uczniowie (**5 osób**) stosowało przemoc wobec rówieśników, natomiast w 2012r. – 3 przypadki. Ponadto pracownicy szkół podejmowali czynności w rodzinach, w których dochodziło do aktów przemocy, tj. w 2011r. – 5 interwencji, w kolejnym roku – 4.

W **2011 r.** z pomocy GOPS z powodu przemocy skorzystało **2** rodziny, w tym 14 osób, a pracownicy socjalni podjęli **3** interwencje kryzysowe w rodzinach zagrożonych przemocą.

Natomiast w **2012 roku** z powodu przemocy tut. Ośrodek udzielił pomocy **6** rodzinom, (w tym 29 osób), a pracownicy socjalni podjęli **3** interwencje (11 osób w rodzinie) w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz założyli **1** „Niebieską Kartę”.

W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego w 2011r. zarejestrowano 4 Niebieskie Karty, powołano trzy grupy robocze, natomiast w 2012r. na terenie gminy Przytyk sporządzono 6 Niebieskich Kart. W każdym przypadku praca odbywała się w oparciu o działanie grup roboczych.

Z obserwacji pracowników socjalnych oraz na podstawie analizy dokumentów, a także biorąc pod uwagę powody przyznawania pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytyku wynika, że skala występowania zjawiska przemocy na przełomie ostatnich lat rośnie. Dane liczbowe Ośrodka dotyczące przemocy nie odzwierciedlają w pełni faktycznej i rzeczywistej skali problemu. Jest to temat wstydlivy, często zatajany przez osoby doznające przemocy, aż do zaistnienia sytuacji

drastycznych i zagrażających zdrowiu i życiu. Rodziny dotknięte przemocą bardzo niechętnie zgadzają się na uruchomienie procedury „Niebieska Karta” i podjęcie w tym zakresie współpracy z policją i pracownikiem socjalnym.

III. ZASOBY GMINY PRZYTYK W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

3.1 Na terenie gminy Przytyk pomoc w przeciwdziałaniu przemocy świadczą następujące podmioty:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Komisariat Policji,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla Osób Dotkniętych Problemem Alkoholu – pomoc świadczona przez specjalistę terapii uzależnień,
5. Punkt Konsultacyjny dla osób dotkniętych przemocą i stosujących przemoc,
6. placówki oświatowe
7. zakłady opieki zdrowotnej.

3.2 Poza terenem gminy pomoc uzyskać można w:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu,
2. Sąd Rejonowy w Radomiu,
3. Poradnia Lecznictwa Uzależnień w Radomiu,
4. Kuratorzy zawodowi,
5. Dyrektorzy, nauczyciele, pedagodzy pracujący w szkołach,
6. Lekarze i pielęgniarki,
7. Pracownicy socjalni,
8. Pracownicy urzędu,
9. Policja.

3.3 Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• Przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;• Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyki i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami;• Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym;• Punkty Informacyjno-Konsultacyjne	<ul style="list-style-type: none">• Niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy;• Brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych;• Brak spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (prokuratura, policja, sądy, pomoc społeczna).
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową,• Stale kształcąca się kadra służb społecznych	<ul style="list-style-type: none">• Osamotnienie rodzin zagrożonych przemocą,• Brak umiejętności pozyskiwania wsparcia,• Brak akceptacji środowiska na ujawnianie problemów przemocy,• Problemy alkoholowe członków rodzin

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Cel realizacji programu:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

Cele pośrednie programu:

1. Zmiana postaw mieszkańców Gminy Przytyk wobec przemocy w rodzinie.

2. Wzrost przeszkolonych osób z zakresu udzielania pomocy rodzinom, u których występuje zjawisko przemocy.
3. Spadek liczby sprawców przemocy a także rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.
4. Stała edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, broszury, imprezy lokalne itp.

Strategie i metody działania:

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób doznających przemocy w rodzinie.
2. Ochrona ofiar przemocy poprzez wsparcie: medyczne, prawne, psychologiczne i socjalne.
3. Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.
4. Zamieszczenie na tablicach informacyjnych, na lokalnej stronie internetowej informacji o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy.
5. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych realizujących zadania przemocy w rodzinie.
6. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie.

VI. PODSTAWOWE ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Zadanie 1

Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji:

1. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie:
 - rozpowszechnienie broszur, ulotek dotyczących zjawiska przemocy,

- rozpowszechnianie w lokalnym środowisku programów profilaktycznych,
 - udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie – udział w specjalistycznych szkoleniach oraz organizacja szkoleń dla osób zainteresowanych możliwością podniesienia kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
 3. Wymiana doświadczeń pomiędzy środowiskami lokalnymi i placówkami, uczestniczenie w konferencjach, naradach, seminariach, orientacja w działaniach ogólnopolskich.
 4. Współpraca pomiędzy pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym między innymi: wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, policji, pomocy społecznej, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadanie 2

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie działań na rzecz dzieci i rodzin z problemem przemocy w rodzinie przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, pracowników oświaty, służby zdrowia, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Współdziałanie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.
3. Utworzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób i rodzin dotkniętych przemocą i stosujących przemoc

Zadanie 3

Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji:

1. Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, poprzez udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
2. Wdrażanie procedury "Niebieska Karta", poprzez prowadzenie działalności informacyjnej nt. procedury „Niebieskiej Karty”.
3. Prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie przy współpracy innych organizacji, instytucji.
4. Opracowanie i udostępnianie materiałów informacyjnych o instytucjach, udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie
5. Wspomaganie działalności instytucji, kościołów i związków wyznaniowych, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania w zakresie pomocy ofiarom przemocy.
6. Tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania czasu, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez programy profilaktyczne.

VII. REALIZATORZY

Koordinatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytyku przy współpracy z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Szkołami,
- Policją,
- Służbą zdrowia,
- Organizacjami pozarządowymi, kościołem i związkami wyznaniowymi,
- Zespół Interdyscyplinarny

VIII. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są środki finansowe z budżetu Gminy Przytyk, pochodzące z wpływów z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IX. MONITORING I EWALUACJA

9.1 Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu od podmiotów zaangażowanych w realizację, przez koordynatora programu: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i przedstawieniu Wójtowi Gminy do ostatniego dnia lutego następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczyło. Wójt Gminy po zatwierdzeniu sprawozdania przedstawi je do przyjęcia Radzie Gminy w Przytyku

9.2 Ewaluacja programu

- Rodzaj ewaluacji: końcowa,
- Cel ewaluacji: ocena skuteczności i efektywności działań w ramach gminnego programu przeciwdziałania przemocy,
- Metoda ewaluacji: analiza kosztów, skuteczności i efektywności.

Ewaluacji końcowej dokona Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytyku we współpracy min. z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, placówkami oświatowym i służbą zdrowia - w oparciu o dane pochodzące z raportu z monitoringu przy uwzględnieniu, w poszczególnych obszarach problemowych m.in. następujących wskaźników:

- liczba podjętych interwencji kryzysowych wobec ofiar przemocy (dorosłych i dzieci)

- liczba osób dorosłych i dzieci objętych poradnictwem, terapią rodzinną, psychoterapią
- liczba osób objętych grupowymi zajęciami edukacyjno – profilaktycznymi (dorośli/ dzieci)
- ilość wypełnionych „Niebieskich kart” i liczba rodzin objętych tą procedurą
- liczba wyroków w sprawach karnych z art. 207 KK
- liczba wyroków Sądu Rodzinnego w sprawach dzieci krzywdzonych - ofiar przemocy
- ilość spraw, w których zastosowano środki zapobiegawcze wobec sprawców przemocy
- wkłady finansowe

Wyniki ewaluacji zostaną opracowane w formie opisowej (tabele – porównania - wnioski) do dnia 30 kwietnia 2019 roku.

X. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Lp.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizator
1.	Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<p>1. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpowszechnienie broszur, ulotek dotyczących zjawiska przemocy, • rozpowszechnianie w lokalnym środowisku programów profilaktycznych, • udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie. <p>1. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w specjalistycznych szkoleniach oraz organizacja szkoleń dla osób zainteresowanych możliwością podniesienia kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. <p>2. Wymiana doświadczeń pomiędzy środowiskami lokalnymi i placówkami, uczestniczenie w konferencjach, naradach, seminariach, orientacja w działaniach ogólnopolskich.</p> <p>3. Współpraca pomiędzy pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym między innymi: wymiaru sprawiedliwości służby zdrowia, policji, pomocy społecznej, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych</p>	2013 - 2018	Koordynator i wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu

2.	<p>Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań na rzecz dzieci i rodzin z problemem przemocy w rodzinie przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, pracowników oświaty, służby zdrowia, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 2. Współdziałanie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie. 3. Utworzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób i rodzin dotkniętych przemocą i stosujących przemoc 	2013 - 2018	Koordynator i wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu
3.	<p>Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, poprzez udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. 2. Wdrażanie procedury "Niebieska Karta", poprzez prowadzenie działalności informacyjnej nt. procedury „Niebieskiej Karty”. 3. Prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie przy współpracy innych organizacji, instytucji. 4. Opracowanie i udostępnianie materiałów informacyjnych o instytucjach, udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie 5. Wspomaganie działalności instytucji, kościołów i związków wyznaniowych, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania w zakresie pomocy ofiarom przemocy. 6. Tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania czasu, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez programy profilaktyczne. 	2013 - 2018	Koordynator i wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy w Przysieku

mgr inż. Sylwester Stani